

Als de jonge lente in Zweden de zodendaken met bloemen tooit....

Een nationale Zweedsche dans, uitgevoerd op het Meifeest te Stockholm.

Meidag-Viering

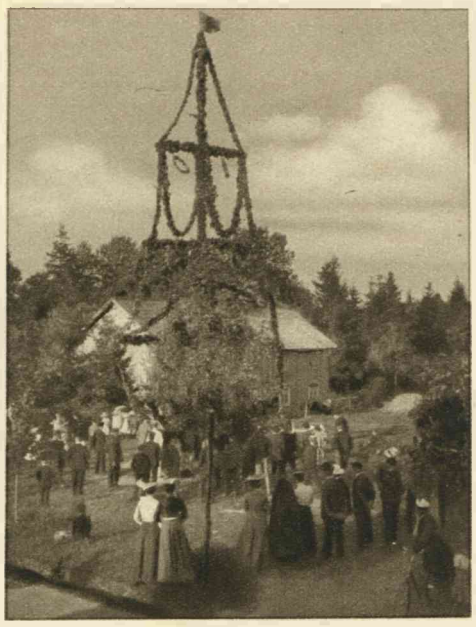
De Mei, de maand van vogelzang en bloesemweelde, van stille beloften en zoete mingedachten is weer over de velden gegaan en heeft er haar tooi gebracht van gouden dotter- en lila pinksterbloemen. En met een geurigen mantel vol wisselende schakeering van licht- en donkergroen is alles wat ontspruiten kan en teere blaadjes maakt, thans omhangen.

Nu kan men weer juichen en zingen, nu ziet men weer tot waarheid worden, wat de dichter heeft uitgejubeld in „Die Welt wird schöner mit jedem Tag, wer weiss was noch geschehen mag"... nu is de schoone Mei, weer lustich in saisoene getreden. In alle landen klinkt dan het blijde lied, waarmede het eenvoudige landvolk het zachtere jaargetijde verwelkomt, waarmede het uiting geeft aan zijn vreugde, dat de sombere winterdagen weer tot het verleden behooren en overal rondomme het jonge leven vol intieme geheimen en stille beloften is voor den komenden zomer en den belangrijken oogsttijd.

In het hooge Noorden van Scandinavië voegt zich bij dat alles nog de oprechte vreugde over het wederkeerende licht. Het plotselinge contrast tusschen dood en leven, tusschen sneeuw en bloemen is er zoo wondergroot en geschiedt er als door de toovermacht van een weldoende fee, want in eens zonder wekenlangen overgang kan het groote Eddawonder geschieden.

> ... scheint die Sonne von Süden auf die Felsen
> Und entgrünt dem Grund grüner Lauch'.

Dan verzamelt het Zweedsche volk zich in de dorpen en gehuchten, het roeit in lange smalle kerkbooten urenlang over de weer open meren en rivieren naar zijn schilderachtige kerkjes, die aan boomrijke meeroevers hun blanke muren en lage torentjes verheffen. Na dank- en bedestond, na God den zegen afgesmeekt te hebben voor het aan de moederaarde toevertrouwde kiemende zaad, wordt er in de vriendelijke dorpjes het lentefeest gevierd, de Meiboom opgericht, oude nikkelharpen en kanteelen worden bespeeld en de herinnering wordt weer voor een dag opgewekt aan de hymnen en heldensagen uit het ver verleden. Wanneer ge u een oogenblik onttrekt aan de joelende drukte rond den pas opgerichten Maistangen, dan komt ge gewis onder de bekoring van de stille melancholieke muziek, die een eenvoudige Dalkar! weet te onttokkelen aan zijn kanteele, dan zult ge u ook kunnen scharen in den kring van hoorders, die luisteren naar verhalen, welke hun oorsprong vinden in het oude heiligdom toen na een zevenmaanden lange regeering van den valschen Odin eindelijk de geweldenaren op de vlucht gedreven werden en de terugkomst van den goeden God in heel Zweden werd gevierd met groote optochten, meiritten, waarin een met bloemen getooide Meikoning (Odin) den in bont gehulden winter (zijn valschen dubbelganger) met bloesems wierp tot hij hem op de vlucht dreef. En verbleekt door de tijden, zijn ook ten onzent nog zeden en gewoonten blijven bestaan, die herinneren aan de hooge beteekenis van het Meifeest. Wel is waar is het planten van Meiboomen niet meer een gebruik, waaraan zelfs vorsten door hun tegenwoordigheid een grooteren luister schonken, zooals onder meer in 1584 geschiedde, toen de dochter van Prins Willem, Maria van Nassau aan haar

De Meiboom in het Stadspark te Jönköping.

verdwenen en verdwijnende volksleven, wordt de herinnering aan al dat voorbije levendig gehouden en het „Varfest", waarbij de oude, symboliek versierde Meiboom het middelpunt van het feestterrein vormt, trekt ieder jaar weer duizenden en duizenden, die er komen om op de oude landsmuziek en in de schilderachtige kleurrijke nationale dracht te dansen, luisterend naar vriendelijke melodieën, waarvan we hier een der aardigste bijvoegen als een herinnering aan de langvervlogen tijden toen Meidag ook voor ons plattelandsvolk een feestdag was.

nicht van Egmond schreef: „je me souheiderois sete nuyt aupres de vous, pour vous planter eung May"... maar in uithoeken van ons landje is de herinnering aan dat oude gebruik nog niet geheel uitgedoofd, ja op het eiland Schiermonnikoog bestaat nog steeds de gewoonte Zaterdagnacht 12 uur voor Pinksteren een grooten mast op te richten, de „Kallemoc'". Bovenin wappert de vaderlandsche driekleur, iets lager is een dwarsstaak, waaraan twee flesschen hangen, de een gevuld met water, de andere met sterken drank. In alle stilte is uit een kippenhok een haan gehaald en deze toeft er nu gedurende de Pinksteren hoog opgeheschen in een mand, om eerst op den avond van den derden Pinksterdag weer aan den rechtmatigen eigenaar te worden teruggeven. Elders onder andere, in het aardige straatwegdorpje Dorst bij Breda, werd een kermis gehouden, wijdvermaard als „Meikesdorst", waarheen de bloem der Baronie-jongelingschap trok om er de ronde Brabantsche dochteren te ontmoeten en gezamenlijk langs de haagwegjes te dolen, waar de blanke trossen der vogelkers hun bruidsbouquetten om niet boden. Maar de lustige rondedansen met het prettig-vroolijke refrein

Hei, 't was in de Mei zoo blij!

worden niet meer gehoord op Meiavond, het plattelandsvolk heeft zijn symboliek feest verloren. Daarvoor is in de plaats getreden de internationale arbeidersfeestdag, de strijddag voor den wettelijken acht uren werktijd, voor het algemeen kiesrecht, in het kort de propaganda voor de rechten van het proletariaat. Maar de liederen, die gehoord worden in de lange optochten, die met muziek aan het hoofd en ontplooide banieren onder politiegeleide hun rondgang door de steden maken zijn heel andere, dan vroeger op het land gezongen werden en opgewekte Meizangen als die van Felix Rutten en Jac de Jong zijn nog veel te onbekend... want een spontane rondedans is natuurlijk met het oog op ordeverstoring „polizeilich untersagt". Toch kan ik als tegenhanger van een Zweedsch danswijsje mijn lezers niet den eenvoudigen Meizang van den onvermoeiden Haarlemschen strijder voor de veredeling van onzen volkszang onthouden, misschien, dat meerdere bekendheid ook tot hoogere populariteit brengt.

Hierin is nog iets van de jolyt, die in vroeger dagen ook in ons land overal uiting vond in het oprichten van Meiboomen, in het aansteken van Meivuren, op Texel nog voortlevend in de Meierblits... in de Meigilden met den Meigraaf aan het hoofd, in al de vaak uitbundige leute door onze voorouders betoond bij de jaarlijksche terugkomst van de schoone lentemaand.

Ook in het Scandinavische Noorden heeft het verkeer en de moderne beschaving — hoe vasthoudend de boeren er ook mogen zijn — de Maistangen teruggedrongen naar de stille heuveldorpen van Dalecarlië, maar in de groote cultuurhistorische monumenten, die het Zweedsche volk ter rechter tijd heeft opgericht voor het

D. J. v. d. Ven.

Arnhem, 1 Mei '15.